

Tulevaisuuden kestävyyttäsi kasvattamassa:

Mari Tähjä
Ennakoinnin asiantuntija

Verkostoidutaan!

LinkedIn:

www.linkedin.com/in/maritahja

050 5671077

mari.tahja@renesans.fi

TULEVA

R1

TERVEYSTEKNOLOGIA YLEISTYY

Kannettavat terveydentilaa seuraavat laitteet ovat yleistyneet ja kehittyvät edelleen. Lisääntynyt tietomäärä mahdollistaa yksilöidymmän ja ennaltaehkäisevän hoidon. Samalla kehitetään uusia hoitomuotoja mm. perimän ja mikrobiomin muokkaamiseen perustuen.

JATKUVA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN KOROSTUU

Muuttuva työelämä ja yhteiskunta edellyttävät jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Uuden oppimisen, luovuuden, kokonaisuusien hahmottamisen ja taitojen merkitys kasvaa. Osaamisen kehittämisen rakenteisiin ja käytäntöihin kohdistuu kasvavaa muutospainetta.

VÄESTÖ KESKITTYY MUUTAMILLE ALUEILLE

Suomessa väestö keskittyy muutamaan suureen kasvukeskukseen. Muualla väestö vähenee ja ikääntyneen väestön osuus kasvaa.

TEKNOLOGIAN YMMÄRTÄMINEN KOROSTUU

Kun yhä useampi asia tapahtuu verkossa digitaalisilla alustoilla, uudenlaisten teknologiataitojen haltuunotto tulee tärkeäksi niin yksilön kuin myös valtioiden tasolla. Tähän voivat kuulua esimerkiksi datan käyttöön, oikeuksiin ja hyödyntämiseen liittyvät asiat, ymmärrys algoritmien vaikutuksista käyttäytymiseen ja päätöksentekoon tai verkkorikollisuuteen varautumiseen liittyvät asiat.

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Millaisia muutoksia nämä mahdollisesti aiheuttavat esim.

palveluihin, toiminta- ja yhteistyömalleihin,

vaikuttamisteen, rahoituksessa, kumppaneihin tai osaamiseen?

Kirjoittakaa oivallukset seuraavalle sivulle

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

1. Verkkotapahtumien lisääntymisen myötä gluteenittomuuteen liittyvä ulottuvuus, yhdessä syöminen jää pois.
2. Toisaalta mahdollistaa esim pitkien välimatkojen takaa osallistumisen.
3. Kaikilla jäsenillä ei välttämättä ole välineitä eikä taitoja.
4. Monia jäseniä, joilla ei ole esim sähköpostiosoitetta järjestelmässä. Miten saavutetaan nämä ihmiset, jotta he eivät jää toiminnan ulkopuolelle?
5. Liiton kautta voisi saada järjestelmän, jossa voitaisiin lähettää suoraan joko postilla tai sähköpostilla/halutulla tavalla (tekstiviesti yms) = jäsenrekisterin toiminnallisuuden laajentaminen (myös paperiposti)
6. Jatkoksa omakantaan voisi tulla liiton ilmoitus, jos ihminen saa keliakiadiagnoosin, niin hän saisi heti tiedon liiton olemassaolosta.
7. Tapahtumien kesto kannattaa olla pidempi kun väestö keskittyy, jotta kannattaa lähteä kauempaakin, eikä tarvitse lähteä parin tunnin kahvilaretken takia.
8. Sitoutuneiden vapaaehtoisten saaminen on todella hankalaa, odotetaan helposti palkkaa.
9. Vapaaehtoisten digitaidot on usein heikot
10. Pakollisten tehtävien määrä ei voi jatkossa olla näin suuri, vapaaehtoisten jaksaminen, ei kukaan halua tehdä omalla kustannuksella.
11. Yhdistyksen voisivat enemmän yhdistää voimavarojaan ja esim saada palkatun työntekijän (liiton palkkakirjoilla).
12. Järjestäjien ei pitäisi tarvita maksaa tapahtumista. Tähän pitäisi tulla liitolta yhtenäinen linja palkitsemisiin/kustannuksiin/osallistumismaksuihin/km-korvauksiin (liittokokoukseen päätösasiaksi)
13. Siviipalveluksen ottaminen osaksi yhdistystoimintaa (myös naisille pakolliseksi)
14. Liiton pitäisi enemmän pitää Teamsin tai Zoomin kautta koulutuksia, niin että voisi tutustua liiton henkilöihin ja toisiin yhdistyksiin. Toivotaan nimenomaan isoja tilaisuuksia, joihin saa koko hallituksen mukaan. Myös esim yhdistyskohtainen kokous.
15. "Vegaaniskanneri" tyyppinen mobiilisovellus myös gluteenittomille (erimenu ajatuksella), sisältäisi myös käänkökortit ulkomaille ja tiedot miten missäkin maassa toimitaan.
16. Aluevastaavat takaisin (rooli/toimintamuoto)
17. Historiatiedon siirtäminen helpommaksi, työkaluja sen tukemiseksi (esim arkistoinnit ja yhdistyksen hallinto) → Opas (perehtymisopas) aloittavalle (kuten keliakianuorilla on)

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Millaisia muutoksia nämä mahdollisesti aiheuttavat esim.

palveluihin, toiminta- ja yhteistyömalleihin,

vaikuttamisteen, rahoituksessa, kumppaneihin tai osaamiseen?

- Väestö erilaistuu: Kaikki tieto ei saavuta kaikkia esim. kielivaikeuksien takia, on paljon ihmisiä, joiden äidinkieli on esim. venäjä ja muut kielet. Tämä koskee sekä kuluttajia että ravintoloita, kahviloita.
- Väestö keskittyy muutamille alueille: Monilla paikkakunnilla ei vielääkään pääse keliakiatutkimuksiin helposti, myös “periferiaan” pitää saada tietoa ja digitukea, kun digipalveluja ja vastaanottoa halutaan kasvattaa.
- Teknologiassa on etuja, esim. diabeteksen seuranta, mutta on vaaransa, että vähennetään varsinaisia vastaanottoja liikaa.
- Kaikille kohderyhmille pitää saada palveluja, myös ikä ja osaaminen otettava huomioon.
- Digipalvelujen käyttöopastusta pitäisi kohdentaa myös “osaamattomalle” väestölle. Aina osaamattomat eivät ole vanhoja.
- Mihin Keliakialiittoa tarvitaan, kun tietoa saa laajasti muutenkin ja “pilleri” tulee.
-

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

- Teknologia auttaa taudin diagnosointia.
- Kotitesteistä kehitettäisiin luotettavampia
- Keliakialiitto edistäisi uuden teknologian käyttöönottoa, kotitestejä yms ihmisten tietoisuuteen, yhteistyö lääketeollisuuden ja teknologian kanssa.

- Haastaa kehittämään sekä Keliakialiiton, että yhdistysten osaamista.

- Päin vastoin, nyt halutaan keskittyä myös pienille paikkakunnille.
- Palveluita pitäisi saada, osaako ikääntyvä väestö ottaa palvelut käyttöön?

- Digikurssi, tarve olisi ollut jo aikaisemmin. Tukea ja ammattitaitoa liitolta, yhdistyksissäkin ikääntyvää jäsenistöä, joille digitaitoa tarvitaan.

R4

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

Jatkuva osaamisen kehittäminen >> vie tällä hetkellä ison potin liiton neuvontapalveluista (pois muusta liiton palveluarsenaalista)

Väestö keskittyy >> miten käytännössä harvaan asutuilla alueilla järjestetään tapahtumia

Teknologian ymmärtäminen: viestinnän vaikeus eli monikanavaisuus

Terveysteknologia yleistyy: liiton palveluarsenaaliin uutena ja jatkossa kasvavana palana, kumppaneiden ja osaamisen boostaaminen

Stea-järjestöavustusten hakemisen "ahkeruus" ylläpitää sitä, että Keliakialiitto saa avustusta, jota jakaa.

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

Terveysteknologia: mahdollisuus jäsenmäärän kasvuun.

Väestön jakautuminen: Joillakin alueilla jäsenmäärä voi vähentyä merkittävästi, alueellisesti isommat yhdistykset. Ongelmallista- pitkät matkat

Pitääkö myös suurissa keskuksissa olla useampia paikallisyhdistyksiä? Mikä on hyvä paikallisyhdistyksen koko?

Teknologia: otettava haltuun. Apuna keliakialiitto. Yhdistykseen mukaan nuoria, joilla teknologia paremmin hallussa.

ÄÄRIMMÄISET SÄÄOLOT YLEISTYVÄT

Ilmastonmuutos lisää äärimmäisiä sääilmiöitä. Tulvat ja kuivuudet lisääntyvät, samoin kuin entistä voimakkaammat myrskyt. Sääolojen vaihtelevuus aiheuttaa paineita erityisesti maataloudelle ja infrastruktuuri

MUUTTOLIIKKEET KASVAVAT

Globaalit muuttoliikkeet kasvavat työelämän muutoksen, kaupungistumisen, konfliktien ja ympäristön muutosten myötä. Myös Suomeen suuntautuva maahanmuutto saattaa lisääntyä.

ILMASTO LÄMPENEE

Ilmasto on lämmennyt 1800-luvulta lähtien globaalisti noin 1 asteen ja Suomessa noin 2 astetta. Lämpeneminen saadaan pidettyä globaalisti 1,5 asteessa, jos ja vain jos globaalit kasvihuonekaasupäästöt käännetään nopeasti laskuun. Nykymenolla ilmasto on lämpenemässä 3–4 astetta tällä vuosisadalla, mikä johtaisi tilanteeseen, jossa ilmaston lämpeneminen ruokkisi itse itseään, mikä johtaisi mm. nälänhätään, laajamittaiseen ilmastopakolaisuuteen, eliöstön joukkosukupuuttoon, rannikkotulviin ja monien alueiden muuttumiseen elinkelvottomiksi.

ELINIÄT PITENEVÄT JA VÄESTÖ VANHENEET

Ihmiset elävät pidempään ja väestörakenne vanhenee. Läntisissä yhteiskunnissa nuorista tulee vähemmistö. Nuoret eivät voi yksin olla vastuussa uusien toimintatapojen, teknologioiden ja kestävyden omaksumisesta toimintaansa. Toisaalta ihmisen toimintakyky voi tulevaisuudessa olla ikää määrittävämpi tekijä. Miltä yhteiskuntamme näyttävät, kun yhä suurempi osa ihmisistä on yli 65-vuotiaita ja satavuotiaaksi eläminen on normaa

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Millaisia muutoksia nämä mahdollisesti aiheuttavat esim.

palveluihin, toiminta- ja yhteistyömalleihin,

vaikuttamisteen, rahoituksessa, kumppaneihin tai osaamiseen?

Kirjoittakaa oivallukset seuraavalle sivulle

R3

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

- Ilmastonmuutos mahdollistaa pian jopa maissin kasvatuksen xD
- Gluteenittomien tuotteiden kasvatus
- Out of the box: geenimanipuloitua ruista / kehitetty pilleri ruisleivän syötiin sietokykyä :D
- Maahanmuutto tuo mukanaan uusia reseptejä, ruoka-aineita..
- Nuoriso vähemmistönä on vain tämän hetkinen käsitys, tilanne voi muuttua, maahanmuuttokin vaikuttaa.
- Miten maahanmuutto vaikuttaa geeniperimään, terveydentilaan, syntyvyyteen yms.

R4

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

Äärimmäiset sääolot: viljatuotteiden saatavuudessa tapahtuvat muutokset voivat näkyä tuotteiden hinnoissa.

Muuttoliikkeet kasvavat: alueellisesti gluteenittomien tuotteiden valikoima ja hinnoittelu voivat vaihdella huomattavastikin

Ilmastonmuutos: mitä voi viljellä missäkin; tuholaiden kirjo kasvaa?

Eliniät pitenevät: on mahdollista, että Keliakialiiton toimintaan osallistuvien määrä kasvaa

Miten nämä ilmiöt haastavat Keliakialiiton toimintaa?

Kirjoittakaa tähän millaisia muutoksia ilmiöt mahdollisesti aiheuttavat

Yhdistyksissä yhä iäkkäämpiä henkilöitä.

Haluaako nykyiset nuoret vanhetessaakaan tulla mukaan liiton/yhdistysten toimintaan

Käyvätkö paikallisyhdistykset tarpeettomaksi.

Miten maahanmuuttajat otetaan huomioon liiton toiminnassa?

Yhteistä pohdintaa Keliakialiiton strategisista tavoitteista

1. Löydätte pohjasta ensimmäisenä Keliakialiiton uudet strategiset tavoitteet.
 - a. Lukekaa ne rauhallisesti läpi
 - b. Keskustelkaa siitä miten muutosilmiöt on otettava huomioon, kun mietitään tavoitteiden saavuttamista.
 - c. Kirjatkaa työskentelypohjaan ehdotuksia toimenpiteistä, joilla strategiset tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Voitte itse valita kuinka moneen tavoitteeseen kirjaatte ehdotuksia

Strategiakauden tavoitteet

Keliakian hoito on taloudellisesti mahdollista

Ajamme keliakikkojen mahdollisuuksia hoitaa sairauttaan.

- Tavoittemme on keliakiakorvauksen saaminen.

Gluteenittomuus sujuu kodin ulkopuolella

Vaikutamme gluteenittomien tuotteiden ja palveluiden saatavuuteen ja turvallisuuteen.

- Edistämme tuotteiden valikoimaa, löydettävyyttä ja merkintöjä kaupoissa.
- Vahvistamme ravitsemis-, hoiva-, hoito- ja opetusalan ammattilaisten gluteenitonta osaamista.

Keliakian alidiagnostiikka vähenee

Kannamme huolta niistä 70 000 suomalaisesta, jotka sairastavat tietämättään keliakiaa.

- Lisäämme keliakian ja gluteenittoman ruokavalion tunnettuutta.
- Panostamme terveydenhuollon ammattilaisten keliakiatietämyksen lisäämiseen.

Jäsen saa tietoa ja tukea gluteenittomaan arkeen

Autamme gluteenittoman arjen toteuttamisessa.

- Tarjoamme käytännönläheistä tietoa ja neuvoja gluteenittoman ruokavalion toteuttamiseksi.
- Tuemme yhteisöllisyyttä ja arjessa jaksamista sekä tarjoamme vertaistukea.

Järjestön toimintaedellytykset on turvattu

Olemme tunnettu, vetovoimainen ja vaikutusvaltainen järjestö.

- Innostuneet vapaaehtoiset turvaavat yhdistysten toiminnan. Uusia jäseniä liittyy joukkoomme.
- Varmistamme toiminnallemme riittävät resurssit.

R3

**Keliakian hoito on
taloudellisesti mahdollista**

**Gluteenittomuus sujuu
kodin ulkopuolella**

**Keliakian alidiagnostiikka
vähenee**

**Jäsen saa tietoa ja tukea
gluteenittomaan arkeen**

**Järjestön toimintaedellytykset
on turvattu**

Kirjatkaa tähän ehdotuksia toimenpiteistä,
joilla strategiset tavoitteet on mahdollista saavuttaa

Keliakian alidiagnostiikka vähenee:

- Tätä kautta tietoisuus keliakiasta laajenee
- > teknologian avulla diagnosointi helpottuu
- > isompi ääni, keliakian tunnettavuus
- > meidät otetaan vakavammin
- > olemme vaikutusvaltaisempia

Kokemusasiantuntijakoulutuksia enemmän, uusia asiantuntijoita

-> tiedonkulku oppilaitoksiin, terveydenhuoltoon, ravintola-alalle..

-> näkyvyys somessa massiivisesti

TV-näkyvyyttä kuten K-kaupan kiroileva hiili..

- Putous-sketsihahmo toisi keliakian nuorison ja lasten tietoisuuteen
 - tietoisuutta sairaudesta ilman leimaantumista!

R4

**Keliakian hoito on
taloudellisesti mahdollista**

**Gluteenittomuus sujuu
kodin ulkopuolella**

**Keliakian alidiagnostiikka
vähenee**

**Jäsen saa tietoa ja tukea
gluteenittomaan arkeen**

**Järjestön toimintaedellytykset
on turvattu**

Kirjatkaa tähän ehdotuksia toimenpiteistä,
joilla strategiset tavoitteet on mahdollista saavuttaa

Lääkehoito saadaan kohtuullisen nopeasti käyttöön ja Kela-tuen piiriin.
Kansanedustajien ymmärryksen lisääntyminen omakohtaisten kokemusten myötä;
Keliakiaverkoston vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen (täsmäiskut,
asioiden/ilmiöiden konkretisoituminen).

Jalkatyön lisääminen, yhdistysten aktiivisuus.

Liiton yhteydenotot alan ammattilaisiin.
Kunnalliset päättäjät ja esim. oppilaitosten henkilökunta, näiden sivistäminen.
Monipuolinen yhteistyö liitosta moneen suuntaan.

**Keliakian hoito on
taloudellisesti mahdollista**

**Gluteenittomuus sujuu
kodin ulkopuolella**

**Keliakian alidiagnostiikka
vähenee**

**Jäsen saa tietoa ja tukea
gluteenittomaan arkeen**

**Järjestön toimintaedellytykset
on turvattu**

Kirjatkaa tähän ehdotuksia toimenpiteistä,
joilla strategiset tavoitteet on mahdollista saavuttaa

Alidiagnostiikka: terveysteknologia avuksi.

Jäsen saa tietoa ja tukea: apuna digitalisaatio

Järjestön toimintaedellytykset: Nuoria pitäisi saada mukaan.

Millaisia yhdistyksiä- esim. kooltaan

Hallitusten jäsenten vaihtuvuus nopeammaksi

Olla enemmän esillä -